Kız ve Küçük Papağan

Aysel Banu YAVUZAL

Kız ve Küçük Papağan

Aysel Banu YAVUZAL

Parlak bir cumartesi sabahı Maya, omuzlarında zıplayan yeşil sırt çantasıyla ön bahçe kapısında duruyordu. Sarı tişörtünün tam önünde bir papağan resmi vardı. O tişörtü hepsinden çok severdi. Bugün Rosa Teyze onu özel bir yere götürüyordu. "Sürprize hazır mısın?" diye sordu Rosa Teyze; gümüş kuş kolyesi güneş ışığında parlıyordu. Maya o kadar hızlı başını salladı ki kıvırcık topuzları sallandı.

Uzun ağaçların ve küçük dükkânların yanından geçip tüy şeklinde yeşil bir tabelaya vardılar. "Papağan Barınağı'na hoş geldiniz," dedi Rosa Teyze, yanaklarında gamzelerle gülümseyerek. Maya'nın kocaman koyu kahverengi gözleri kocaman açıldı. Çitin üzerinden gelen cıvıltıları, ıslıkları ve neşeli ötüşleri duyabiliyordu. "Gerçek papağanlar mı?" diye fısıldadı Maya. "Yüzlerce," dedi Rosa Teyze gülerek. "Ve her biri farklı."

Kapıda haki gömlekli, yeşil şapkalı uzun boylu bir adam onları karşıladı. Gözlükleri güneşte parlıyordu ve elinde notlarla dolu bir dosya taşıyordu. "Ben Bay Dev," dedi sıcak bir sesle. "Buradaki bütün papağan dostlarımızla ben ilgileniyorum." Maya kibarca elini sıktı. "Papağanlar gerçekten konuşur mu?" diye sordu. Bay Dev gülümsedi. "Bazıları konuşur. Ama bir de başka neler yapabildiklerini gör."

Bay Dev, Maya ile Rosa Teyze'yi yapraklı çalılarla çevrili kıvrımlı bir patikadan aşağı götürdü. Her yerde dallara tünemiş papağanlar parlak kanatlarını çırpıyor, cıvıldaşıyordu. Kırmızı, mavi, sarı ve yeşil tüyler konfeti gibi parlıyordu. "Papağanlar dünyanın en zeki kuşlarından bazılarıdır," diye açıkladı Bay Dev. "Beyinlerinin çok egzersize ihtiyacı var, tıpkı kaslarımız gibi." Maya dikkatle dinledi; çilli burnu düşünmekten kırıştı.

Son kafeste küçük yeşil bir papağan doğruca telin yanına hopladı. Alnında kırmızı bir leke, turuncu bir gaga ve yuvarlak kehribar gözleri vardı. Bir bacağında küçük mavi bir halka, sol kanadında ise tek bir beyaz tüy göze çarpıyordu. "Bu Pip," dedi Bay Dev. "O bizim en zeki küçük dostumuz." Pip başını yana eğip doğrudan Maya'ya baktı. "Merhaba," dedi Maya yumuşak bir sesle. Pip ona ıslıkla karşılık verdi.

Bay Dev kafesi açtı ve Pip parmağına çıktı. Sonra küçük kapakları ve kayan parçaları olan küçük ahşap bir bulmaca kutusu uzattı. Pip gri ayaklarını kıpırdattı, eğildi ve gagasıyla küçük bir mandalı çekti. Tık! İlk kapak açıldı. Maya şaşkınlıkla nefesini tuttu. Sonra Pip göz attı, kıvırdı ve çekti; sonunda bütün kapaklar açıldı. "Başardı!" diye sevindi Maya. Pip gururla tüylerini kabarttı.

"Papağanlar eğlence olsun diye bulmaca çözer," dedi Bay Dev. "Pip'in zeki beyni yapacak bir şey bulamazsa sıkılır. Sıkılan bir papağan üzülebilir, hatta hastalanabilir." Maya kaşlarını çatıp derin düşündü. Pip'in gagasıyla boş kutuya vurmasını izledi; sanki bir tur daha istiyordu. "Yani bulmacalar onu mutlu ve sağlıklı mı tutuyor?" diye sordu. "Aynen," dedi Bay Dev. "Biz buna zenginleştirme diyoruz." Rosa Teyze cesaret verir gibi başını salladı.

Maya yeşil sırt çantasından küçük bir defter çıkardı. "Yeni bulmacalar yapmaya yardım edebilir miyim?" diye sordu. Bay Dev'in sıcak koyu gözleri gözlüklerinin ardında parladı. "Buna çok seviniriz," dedi. Ona atölyeyi gösterdi; ahşap, ip, boncuk ve karton borularla dolu güneşli bir oda. Rosa Teyze ellerini çırptı. "Meraklı yeğenim, bulmaca tasarımcısı!" dedi. Maya sırıttı ve defterini yeni bir sayfadan açtı.

Maya, lezzetli tohumları saklayan küçük çekmeceleri olan bir bulmaca çizdi. Bir de ipe dizilip kaydırılan boncuklardan bir başka bulmaca çizdi. Pip, Bay Dev'in omzundan izliyor, sallanıp ıslık çalıyordu. "Papağanlar en çok neyi sever?" diye sordu Maya. "Renkleri, ödülleri ve güzel bir meydan okumayı," dedi Bay Dev. Maya parlak kâğıt bardaklarla dönen bir çark çizdi. "Önce bunu yapalım," diye karar verdi, kalemini sayfaya tıklatarak.

Bay Dev bir karton boru, ahşap bir çubuk ve beş kâğıt bardak buldu. Maya bardakları kırmızıya, maviye, sarıya, yeşile ve turuncuya boyadı. Rosa Teyze küçük delikler açıp ipi bağladı. Hep birlikte çubuğu borunun içinden geçirip dönebilecek hale getirdiler. "Ödül bardaklardan birinin altına konur," diye açıkladı Maya. "Pip hangisinde olduğunu hatırlamak zorunda." Bay Dev gülümsedi. "Buna hafıza bulmacası denir. Bayılacak."

Dönen çarkı Pip'in kafesine koydular. Pip hemen yanına hopladı, kehribar gözleri parlıyordu. Gagasını çarka sürüp döndürdü. Sonra mavi bardağı kaldırdı. Hiçbir şey yok. Kırmızı bardağı kaldırdı. Bir ayçiçeği tohumu! Pip onu keyifle çıtırdattı ve yeniden çarkı döndürdü. "Hatırladı!" diye güldü Maya. Pip tam aynı bardağı kaldırdı ve bir tohum daha buldu. Bay Dev dosyasına not aldı. "Şimdiye kadarki en iyi bulmaca," dedi.

Sonra Maya, kıyılmış kâğıt ve saklı fındıklarla dolu bir yiyecek arama kutusu yaptı. Pip küçük yeşil bir kâşif gibi içini eşeledi, kâğıtları sağa sola savurdu. Ardından bir boncuk labirenti ve ödül için çalınacak küçük bir zil geldi. Pip zili o kadar çok çaldı ki Rosa Teyze kulaklarını kapattı ve kıkırdadı. "Gösteri yapıyor," dedi Bay Dev gülerek. "Meşgul papağan mutlu papağandır, Pip de çok meşgul."

Bay Dev, Maya'ya kendi bulmacaları olan diğer papağanları gösterdi. Biri blokları bir tel boyunca kaydırıyordu. Bir başkası küçük kapakları açıyordu. "Bu bulmacalar her kuşu meşgul tutar, böylece neşeli ve güçlü kalırlar," dedi. Maya mavi bir papağanın düğüm bulmacasını saniyeler içinde çözmesini izledi. "Hepsi çok zeki!" dedi. "Sen de öylesin," dedi Rosa Teyze, elini sıkarak. Maya'nın yüzü aydınlandı.

Öğleden sonra Maya'nın defteri fikirlerle dolmuştu. "Daha fazla yapmak için geri gelebilir miyim?" diye sordu. "Ne zaman istersen," diye söz verdi Bay Dev. Tişörtüne "Çırak Bulmaca Yardımcısı" yazan küçük bir kâğıt rozet taktı. Pip Maya'nın bileğine tırmandı ve mutlu bir çığlık attı. "Bana papağanların zeki olduğunu öğrettin," dedi Maya ona. "Sen de bana önemsemenin, hayvanların neye ihtiyacı olduğunu dinlemek olduğunu öğrettin."

Eve dönerken Maya bulutları izleyip gülümsedi. "Bugün bir şey öğrendim," dedi. "Papağanların yiyecek ve sudan fazlasına ihtiyacı var. Şaşırtıcı beyinlerini meşgul tutmak için bulmacalara ve oyunlara ihtiyaçları var." Rosa Teyze başını salladı. "Buna zenginleştirme denir," dedi. "Ve hayvanların mutlu ve sağlıklı kalmasına yardımcı olur. Bunu tek başına çözdün." Maya defterini göğsüne sıkıca bastırdı.

O gece Maya bir resim daha çizdi: alnı kırmızı, tek beyaz tüylü küçük yeşil bir papağan. Altına "Pip, en zeki papağan" yazdı. Resmi yatağının üstüne, sarı papağanlı tişörtünün yanına astı. Sonra fısıldadı: "İyi geceler, Pip." Barınakta çok uzaklarda Pip küçük zilini çaldı. Maya da gülümseyerek uykuya daldı; bulmacalar, papağanlar ve parlak yeşil kanatlı bir dost hayal ederek.